

UNDER HJELMENE

Nr. 1/2021

Avisen om byggeriets arbejdsmiljø

5 Ved vejen

Pas på farten

6-7 El og arbejdsmiljø

Vi sætter strøm på

14-15 Modtagekultur

God stil og sikkerhed

18-19 Et værksted i Aars

Sikkerhed fra en anden vinkel

Hvad er en god sikkerhedskultur?

- Handling og holdning følges ad

Langt de fleste ulykker på arbejdspladsen skyldes u hensigtsmæssig adfærd. Sammenhængen er veldokumenteret af Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, og Arbejdstilsynet fokuserer da også aktivt på adfærd, når det drejer sig om at forandre arbejds-

pladser og situationer fra det farlige til det mindre risikable. Ved at påvirke adfærd arbejder man konstruktivt med sikkerhedskulturen. Og det giver mening, da adfærd er noget, man kan observere og måle på – i modsætning til holdninger, som ikke kan måles.

Med andre ord: Godt arbejdsmiljø og sikkerhedskultur på byggepladsen handler i højere grad om, hvordan ledelse og medarbejdere rent faktisk gør tingene. Handlinger og holdninger følges naturligvis ad, men det er nu engang den sikre adfærd, som er

udtryk for en god sikkerhedskultur og et godt arbejdsmiljø.

Det kan du læse meget mere om i vores TEMA i denne avis.

AF MORTEN BROE BICHEL

AVISEN ER GRATIS

Under Hjelmenes er en gratis avis, der udgives i fællesskab af 3F og DI Dansk Byggeri.

Du kan få sendt lige så mange aviser, du vil, direkte til kontoret eller byggepladsen.

Du skal blot gå ind på Under Hjelmenes hjemmeside på www.under-hjelmenes.dk, hvor du kan bestille aviser og blive tilføjet vores abonnementsliste.

Tag temaet ud
og hæng det op
i skurvognen
eller i firmaet!

Nicki skal til at tilskære en flise. Der er både skærm og sidehåndtag på vinkelsliberen, og en gripe tang muliggør at fastholde flisen på sugebordet, så der kan arbejdes med begge hænder på vinkelsliberen.

Jon i gang med at masseproducere sugeborde.

Murer og tømrer fælles om genial ide

Hvordan fjernes det støv, der skabes, når fliser tilskæres med fx kopbord?

I HHM har flisemurerne længe brugt et hjemmekomponeret sammenklappeligt bord, når fliser skal tilskæres med fx et kopbor. Bordet har den rigtige arbejds højde og fylder meget lidt, når det er klappet sammen. Flisen kan fastholdes med gripe tang, så tilskæring kan ske med begge hænder på vinkelsliberen.

MEEEN alt er ikke fryd og gammen, for arbejdet støver stadig. 'Det skal være løgn' tænkte flisemurer Nicki Pokorny og tømrer Jon Ungermand fra HHM, som begge sidder i HHMs arbejdsmiljøudvalg. Sammen fik de bygget en sugekasse under bordet, hvor en støvsuger kan kobles til. Huller i bord og kasse sørger for at støvet kommer ned

i kassen og derfra ind i støvsugeren.

'Det virker bare, og vi kan særligt se det, hvis vi glemmer at tænde for støvsugeren, siger Nicki. Når vi er færdige med at skære, så lader vi lige støvsugeren køre et stykke tid, så bliver luften i lokalet lige renset en ekstra gang.

Efter Nicki og Jon havde bygget det første sugebord,

og det var blevet afprøvet et par måneder med succes, fik Jon tjansen med at bygge sugeborde til alle HHMs flisemurere. Der blev optaget en lille film, der viste brugen af bordet. Filmen blev lagt ud på firmaets APP, så alle flisemurerne kunne se bordet i funktion og få at vide, at de kunne hente deres eget sugebord på lageret.

Scan koden og
se en lille film om
sugebordet

AF PIA ENEMÆRKE BECKER

UNDER HJELMENE

Under Hjelmene er byggebranchens avis om arbejdsmiljø. Bladet er et samarbejde mellem DI Dansk Byggeri og 3F, og det er finansieret af Bygge- og Anlægsbranchens Udviklingsfond. Har du forslag til næste nummer af Under Hjelmene, så send en mail til Morten Broe Bichel på mb@kombic.dk.
Udgivelsesdato: 1. juni 2021
Redaktionens afslutning: 15. maj 2021

Redaktionens:

Britta Marie Mørk Johansen
Flemming Hansen
Ib Nielsen
Pia Enemærke Becker
Linda Hansen
Lene Hesseldal Christensen
Carsten Bisgaard
Lars Kjølner-Block
Stefan Nielsen
Brian Frederik Dravnfeldt

DI Dansk Byggeri
3F
3F
HHM A/S
Petri & Haugsted A/S
Barslund A/S
Icopal
A. Villadsen A/S
NH Hansen
Enemærke & Petersen A/S

Lisbeth Rud Hansen
Jesper Krag Christiansen
Morten Broe Bichel
Mette Møller Nielsen

Rosendahls
Rosendahls
Oplag

Byggeriets Arbejdsmiljøbus
Byggeriets Arbejdsmiljøbus
Chefredaktør
Ansvarshavende redaktør,
DI Dansk Byggeri

Layout og design
Tryk, 70g offset
40.000

OPSLAGSTAVLEN

Under Hjelmene nr. 1/2021

Vind en middag:

Vi er stadig på udkig efter anhuignings-løsninger til betonelementer

I sidste avis efterlyste vi sikre, gode og nemme løsninger til anhugning af betonelementer. Desværre har det ikke givet pote endnu. Men det kan være, I har set nogen? Det er nemlig vigtigt, at vi får samlet løsninger, som branchen kan arbejde med, så vi sikrer, at der arbejdes sikkert, når elementerne skal anhugges.

DI Dansk Byggeri, 3F og Byggeriets Arbejdsmiljøbus arbejder sammen med forskellige virksomheder i branchen på at finde løsninger til sikker anhugning af betonelementer. Hvis I ikke har en færdig løsning, men er på vej med en løsning, kommer vi også gerne forbi på byggepladsen for at se på den.

Så meld løsninger ind til avisen (på mb@kombic.dk, mrk.: Anhugning), hvis I har en eller er på vej med en løsning og deltag i konkurrencen om at vinde en middag for to personer.

Få læst artiklerne op

HUSK: At du kan få flere af artiklerne her i Under Hjelmene læst op. Du skal bare skanne en af de blå QR-koder. Vi håber, at du vil være med til at bruge den nye mulighed for at opleve vores artikler.

Video-nyhedsbrev:

Nu på papir til skurvognen

Byggeriets Arbejdsmiljøbus har i en årrække udgivet et videonyhedsbrev i alle lige måneder – altså seks gange om året. Nu har nyhedsbrevet fået et papirformat, som man kan downloade, printe og lægge i skurvognene og på kontorerne i virksomheden. Papirudgaven er forsynet med QR-koder, så du kan se filmene på din telefon.

Du får fat i papirudgaven på samme måde, som du får fat i det almindelige nyhedsbrev – nemlig ved at skanne QR-koden og skrive dig op. Det er naturlig-

Arbejdsmiljøpuljen åben for ansøgninger

Private firmaer med under 50 ansatte kan søge støtte til projekter, der forebygger fysisk og psykisk nedslidning. Puljen, der uddeles over de næste tre år, er på sammenlagt 315 mio. kroner.

Det er Arbejdstilsynet, der behandler ansøgningerne og udbetaler 80% af den udgift, som en virksomhed har haft i forbindelse med et projekt.

Der kan søges støtte i tre kategorier:

- Autoriseret arbejdsmiljørådgivning.
- Sundhedsfremme i form af fysisk træning.
- Afprøvning af tekniske hjælpemidler.

Der kan søges om tilskud til leje og afprøvning af tekniske hjælpemidler, der kan forbedre jeres ergonomiske arbejdsmiljø samt reducere risikoen for arbejdsulykker.

Konsulenterne i Byggeriets Arbejdsmiljøbus hjælper gerne med yderligere information og vejledning om den ansøgningsprocedure, som er beskrevet på Arbejdstilsynets hjemmeside. Skan koden for at se mere.

vis helt gratis, og nyhedsbrevet vil fortsat være et sandt overflødhedshorn af korte videofilm med inspiration til gode tekniske hjælpemidler, konkrete løsninger og arbejdsmiljø-tips.

S k a n koden her for at modtage nyhedsbrevet fra Byggeriets Arbejdsmiljøbus.

Du kan også abonnere på nyhedsbrevet ved at gå ind på hjemmesiden www.bam-bus.dk og skrive dig op her.

Beskyt dig!

Arbejde i varme og sol

Der er brug for masser af vand, hvis du arbejder ude. En gammel tommelfingerregel er, at du skal drikke to liter vand om dagen. Men det er langt fra nok, når du har fysisk hårdt arbejde, og du samtidig bevæger dig rundt i varme omgivelser – eller måske ligefrem i solen.

Samtidig er der også det direkte sollys at tage højde for med hhv. hovedbeklædning, solcreme og mulighed for lejlighedsvis skygge. På den måde forhindrer du skader fra UV-strålerne, og du minimerer din risiko for at få hedeslag eller overop- hedning.

Hvis du vil vide mere om at arbejde i varme, sol og under åben himmel i sommerhalvåret, kan du med stor fordel lytte til den Under Hjelmene-PodCast, der handler om netop det. Skan koden her for at lytte.

AF MORTEN
BROE BICHEL

Se også faktaark om læbekræft ved at skanne koden her.

TEMA

DeBatMan

FÅ
LÆST
OP

Her på siden vil vi gerne opleve en levende debat om arbejdsmiljøet på byggepladserne. Brok vil blive accepteret, men kun hvis det følges op af konkrete forslag til forbedringer.

Så fat pennen, computeren eller telefonen og kom med din mening i DeBatMan. Skriv til Under Hjelmene via vores hjemmeside www.under-hjelmene.dk

Sikkerhed og regler

- Men for hvis skyld?

Når I bøjer reglerne – altså de regler, som er med til at sørge for jeres sikkerhed og for det gode arbejdsmiljø – hvorfor er det så, I gør det? Uanset om det er for jeres egen bekvemmeligheds skyld, eller det er fordi, I er under tidspres, så ved vi alle, at det kan

være med til at sætte sikkerheden over styr, og at det kan skabe risikable situationer. Men det er ikke alt. Det er også med til at påvirke sikkerhedskulturen på pladsen og i virksomheden i en negativ retning, for med jeres handlinger og adfærd i dag, skubber

I til alt det, som bliver til jeres arbejdsmiljø i morgen. Det er også derfor, at vi ser grundigt på det dér med sikkerhedskulturen i dette nummer af Under Hjelmene.

Et af vores redaktionsmedlemmer, Lars Kjøl-ler-Block, har spurgt gode kolleger om deres syn på regler og om at følge dem. Simpelthen for at høre, hvad de tænker.

Du kan også se flere voxpops om sikkerhedskulturen i TEMA-sektionen midt i avisen.

AF LARS KJØLLER-BLOCK OG MORTEN BROE BICHEL

VOXPOP

Maler Claus Bjørklund.

Hvad betyder det for dig, at der er regler, som er med til at forebygge ulykker?

Det er godt, at folk ikke falder døde om, og det er godt, hvis firmaerne støtter op omkring det. Det ser man bare desværre ikke så tit, som man gerne kunne tænke sig.

Hvad er det der gør, at du følger reglerne?

At jeg gerne vil passe på mig selv, og kunne holde til mit arbejde, da jeg godt kan lide at være maler.

Hvad kan – modsat – få dig til IKKE at følge reglerne?

At få tingene til at glide lidt nemmere, hvor jeg ved, det ikke er hasarderet. Men sikkerheden skal stadig være i orden.

Maler Line Rasmussen

Hvad betyder det for dig, at der er regler, som er med til at forebygge ulykker?

Betyder ikke så meget, da jeg ikke syntes, de bliver overholdt - især på større pladser. Bruger især den regel med, hvor længe man må stå på en stige, da det er med til at ødelægge ens krop.

Hvad er det der gør, at du følger reglerne?

For at forebygge at man ikke slider sin krop helt ned.

Hvad kan – modsat – få dig til IKKE at følge reglerne?

For at få en hurtigere proces og chefen ikke kommer efter en.

Arbejdsmand Rune Buhl.

Hvad betyder det for dig, at der er regler, som er med til at forebygge ulykker?

Det er okay. Det er ligesom, når man er ude og sejle, hvis man ikke gør det rigtige, så bliver man straffet.

Hvad er det der gør, at du følger reglerne?

Det kan få konsekvenser for en selv og give en bøde i sidste ende.

Hvad kan – modsat – få dig til IKKE at følge reglerne?

At man skal please sin mester, og gør det alligevel, men stadig bruger sin sunde fornuft.

Sikkert arbejdet ved vejen

- er alles ansvar

Arbejde ved vejen er en forudsætning for, at vi kan vedligeholde og udvikle vores transport og forsynings-sikkerhed. Der er altså tale om en vigtig samfundsfunction.

Ofte glemmer det omkringliggende samfund desværre, hvor vigtig en opgave medarbejderne ved vejen egentlig udfører. Det drejer sig i høj grad om forbigående trafikanter, som føler sig generet af vejarbejdet, uanset om de er til fods, på cykel, i bil eller andet. Det medfører alt for ofte farlige situationer, som vi også tidligere har beskrevet i Under Hjelmene. Noget du også kan høre mere om i en af vores PodCasts, der er link og QR-kode til nederst i artiklen.

Hvem har ansvar?

Bygherreansvaret gælder også ved vejarbejde. Det betyder, at hvis det fx er kommunen, som får udført gravearbejde på egne veje, så medfølger der også en pligt til at sørge for, at arbejdsmiljøet er i orden, og at arbejdet i praksis kan udføres sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Som ved reglerne om bygherre-ansvar gælder også, at kommunen har pligt til at sørge for at aftale med entreprenørerne, hvem der sørger for det praktiske med afmærkning, skiltning, afspærring og sikkerhedsforanstaltninger, hvis der er

mere end én virksomhed, som skal udføre opgaver på et konkret vejarbejde.

De er dygtige til at passe på

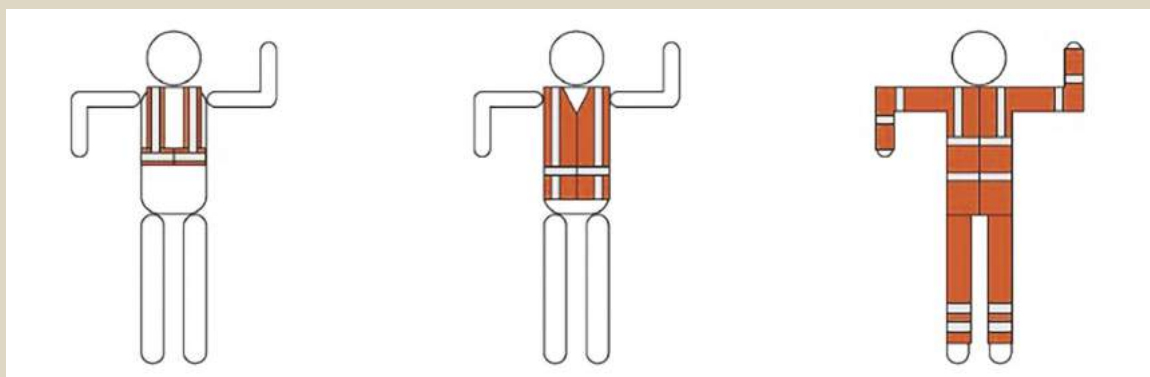
Medarbejderne ved vejen er som udgangspunkt grundigt instruerede i at passe godt på sig selv – og på hinanden. De ved, hvordan man etablerer en

sikkerhedsmæssigt forsvarlig afspærring med korrekt skiltning. De kender farerne ved at arbejde i områder med trafik. Alt det, fordi de har deltaget i kurset "Vejen som arbejdsplads", som er et krav til de medarbejdere, der færdes ved vejen. Kurset giver viden om trafiksikkerhed, afmærkning, afspærring, synlighedstøj, arbejdsområder, arbejdssteder, friareal osv. Desuden forsynes de med sikkerhedsudstyr, som fx reflektstøj, af deres arbejdsgiver. Derfor er det vigtigt, at vi alle sammen er med på, at vejarbejdernes arbejdsmiljø er et fælles anliggende, som vi kan påvirke ved vores adfærd som borgere, trafikanter og myndigheder. Og i særdeleshed som bilister. Vanvidskørsel er faktisk også, når du bryder fartgrænsen ved et vejarbejde. Det takseres med dobbelt straf, og er ikke noget, som Politiet ser på med milde øjne, hvilket man også kan høre i vores Under Hjelmene Podcast.

AF LINDA HANSEN OG MORTEN BROE BICHEL

Reflekstøj:

Reflekstøj er et personligt værnemiddel, som udleveres af arbejdsgiveren til alle ansatte, som udfører arbejde i trafikken. Arbejdsgiveren har desuden pligt til at instruere de ansatte om, hvornår og hvordan reflekt-/synlighedstøjet bruges korrekt – og de ansatte har pligt til at følge instruktionen.

Klasse 1-reflekstøj – eller højere klasse – vælges, hvis den omgivende trafik kører ca. 30 km/t eller derunder.

Klasse 2-reflekstøj – eller højere klasse – vælges, hvis den omgivende trafik kører mellem ca. 30 og ca. 60 km/t.

Klasse 3-reflekstøj vælges, hvis den omgivende trafik kører over ca. 60 km/t.

Der kan være en række faktorer, som kræver, at man skal udstyres med en højere kategori, fx hvis førerne af de passerende køretøjer har nedsat sigtbarhed eller dårlige kørselsforhold. Generelt bør man som minimum være iført klasse 2-reflekstøj ved vejarbejde.

Kilde: Håndbogen

Podcast om arbejde ved vejen

Under Hjelmenes allerførste podcast handler netop om at arbejde ved vejen. Og det er også en af de mest aflyttede i vores serie om forskellige arbejdsmiljø-temaer, som er relevante for medarbejdere i byggeri og anlæg. Lyt til podcasten ved at skanne koden her. Du kan også finde alle de andre podcast på vores hjemmeside www.under-hjelmene.dk

Vi sætter strøm til arbejdsmiljøet

Flere og flere maskiner og tekniske hjælpemidler gør brug af el og den batteriteknologi, som er i rivende udvikling. Vi kigger på betydningen for arbejdsmiljøet.

Under Hjelmene har i flere omgange set nærmere på udviklingen af eldrevet grej, og så sent som i sidste nummer fik vi også lige fortalt, at "Fremtiden er EL-drevet" på vores sider med TeknikTAK. Dengang handlede det om det lidt tungere udstyr og eldrevne

maskiner med en kampvægt på op til fem tons.

Denne gang er vi ude i virkeligheden for at se på nogle lidt lettere maskiner i elektriske versioner – simpelthen for at høre lidt mere om fordele og ulemper. Samtidig opfordrer vi også til et lille kik

på siderne med TeknikTAK i denne avis, hvor der også er lidt inspiration til ambitionerne om at sætte strøm til arbejdsmiljøet.

AF MORTEN BROE BICHEL

Underjordiske lopper på el

Målsætning:

I Barslund er målsætningen, at man vil mindske CO₂-udledningen med 20 % om året. Derfor er de eldrevne jordlopper endnu et skridt i den rigtige retning.

Den er på prøve, den elektriske jordlopper, og den er lynhurtigt blevet en god makker for rørlægger i Barslund, Steen Blak Olsen. Og selvom batteriet hiver vægten på jordloppen lidt op, så gør det pokker til forskel, at man ikke skal stå og starte og bakse rundt med en benzin-drevet maskine, når man står langt nede i jorden i en gravekasse.

- Når man starter, så trykker man bare der – og så er det bare gas. Og med et frisk batteri kan den vel køre tre timer uafbrudt – eller deromkring, siger Steen. Inde i skuret er der ekstra batterier, så der kan komme frisk strøm på loppen, hvis den skulle løbe tør. Men som regel klarer batteriet en hel dag.

- Jeg kører jo maks. et kvarter, når der skal stampes rundt om rørene, og så kan der sagtens gå en times tid, inden jeg skal bruge jordloppen igen, fortæller Steen.

Selvom der er en vis vægt i maskinen, så synes Steen egentlig, at oplevelsen af vibrationer og betjening er klart bedre end en benzin-drevet loppe:

- Altså, du kan jo se, at jeg kunne betjene den med en hånd helt uden problemer. Den har ikke de samme slag og urolige bevægelser som de gamle jordlopper. Sådan oplever jeg det i hvert fald. Så for mig er valget helt klart: Hvis jeg kan undgå at gå tilbage til benzin, så foretrækker jeg det.

Mange andre fordele

Når man som Steen står adskillige meter under jorden i en gravekasse, så er der mange andre fordele ved at arbejde med el-drevne maskiner. Dels undgår man hele problematikken med udstødning fra benzin-maskinen. Dels er der motorlarmen, som er væsentligt svagere, når man arbejder med el-motorer. Og endelig er der betjeningen, når loppen skal startes:

- Med en benzin-maskine, så skal du stå og hive, når du skal starte den. Og mindst en gang ud af ti så støder du albuen ind i gravekassen, en spindel eller noget andet, fordi pladsen er så trang. Her skal du bare trykke på knappen, og så er du i gang. Og du kan nemmere komme rundt med den nede i gravekassen.

- Selvfølgelig skal du være forberedt, og have opladte batterier til den, hvis du er langt væk fra en lade-mulighed. Her kan du ikke bare hælde brændstof på. Men det er da vist også det eneste dårlige, der er at sige om den.

Et stigende krav

Lene Hesseldal Christensen er arbejdsmiljøsupervisor i Barslund, og hun er ligesom Steen begejstret for jordloppen og for udsigten til at fremtiden bringer mere bæredygtighed i form af eldrevne maskiner ind i arbejdet:

- Det er i særdeleshed udstødningsgasserne, som jeg har fokus på, fordi det ikke er godt, at man som medarbejder skal gå rundt i dem. Specielt, når man, som Steen her, går rundt i små trange rum. Det er simpelthen fremtiden med el-maskiner som jordloppen her, og vi ved jo også, at der er flere kommuner, som er begyndt at stille krav til, at der bruges el-maskiner, når man udfører arbejde for dem.

Jeanette Holm, der er KMA-Koordinator i Barslund, peger også på, at flydende brændstof i sig selv udgør en arbejdsmiljøproblematik:

- El-maskinerne betyder jo, at vi ikke skal bruge brændstof i dunke, og dermed undgår vi også en række problemer med løft, dampe, transport, kemikalie-udslip og forurening.

FÅ
LÆST
OP

AF MORTEN BROE BICHEL

El-dreven plade- vibrator

Hos Petri & Haugsted AS er de i gang med afprøvning af ny el jord-loppe og pladevibrator.

Vi har snakket med Michael Thougard Jensen fra Anlægsafd., som lige pt. anvender pladevibratoren, mens de lægger slotsgrus på projektet Nordtorvet i Frederiksværk.

- Den har fordele og ulemper, man opdager under vejs. Betjeningen ved start og stop er rigtig god, da man sparer på kræfterne. Man skal nemlig kun

trykke på en knap i stedet for at hive i en startsnor, siger Michael.

- Man slipper for at tanke og for udstødningsskasserne, så der er ingen spild af benzin, mindre forurening, men et batteri der kan stå og lade op, mens man er til pause, og ellers bruger vi ekstra-batteriet. Det kan dog drille lidt, når det skal af og på, fortæller Michael.

- Fremdriften virker lidt langsommere, så den kan være lidt svær at styre, når det skræner eller går lidt ned af bakke, da den kun har en hastighed.

- Når man skal vende/dreje pladevibratoren, er der færre vibrationer ved beskyttelsesrammen, når man tager fat i maskinen, og støjgenerne er heller ikke det samme, så det er godt for en selv og omgivelserne", slutter Michael.

AF LINDA HANSEN

Effektiv, el-drevet og ergonomisk udlægning af beton

AF MORTEN BROE BICHEL

Betonudlæggeren Concrete Elephant er et nyt teknisk hjælpemiddel, som giver en lang række arbejdsmiljøfordele: Den overtager alle de tunge og nedslidende løfte- og slæbeopgaver i forbindelse med betonudlægning. Den frigør op til tre mand, som kan udføre andre og mindre belastende opgaver. Og

endelig er den el-drevet, så den ikke står og forurener sine omgivelser med udstødning og motorstøj.

Du kan se meget mere om Concrete Elephant ved at skanne koden her:

Hør og se projektleder Karsten Pedersen fortælle om Concrete Elephant i filmen her ved at skanne QR-koden til højre. Filmen er optaget af Byggeriets Arbejdsmiljøbus.

Apps i arbejdsmiljøet

AF MORTEN BROE BICHEL

Din mobiltelefon kan sikre, at du har al den nødvendige arbejdsmiljøinformation – lige i din lomme. Der findes nemlig en række apps, som er med til at løfte opgaven, så tingene bliver meget nemmere.

Branchefællesskabet for Arbejdsmiljø i Bygge & Anlæg

Samler materialer og vejledninger på byggeområdet. Både i form af en App - men også via hjemmesiden, som du kan fastgøre som ikon på din smartphone ved hjælp af kommandoen "Føj til startskærm".

Safety Observer:

Er lavet af Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø. Den kan – blandt andet – bruges til at undersøge sikkerhedsforhold og sikkerhedsadfærd på arbejdspladsen. Safety Observer er også supergod til sikkerheds-runderinger. Se i øvrigt omtalen af Safety Observer på TeknikTak-siderne i denne avis.

Ekko-app:

Som samler virksomhedens dokumenter i form af brugsanvisninger, APV, risikovurderinger og al mulig anden information, som skal bruges for at kunne udføre arbejdet på byggepladsen sikkert og effektivt. Du kan få mere at vide ved at kontakte Byggeriets Arbejdsmiljøbus.

Løftetjek:

Som er Arbejdstilsynets app om løft og løfteteknik.

Støjmalere:

Der findes mange forskellige støjmalere på både AppStore og i Google PlayButik. De kan give et fingerpeg om det aktuelle støjniveau.

Lys- og luxmalere:

Ligesom støjmalere findes der også mange forskellige lysmalere der, hvor du henter dine Apps.

Podcast om apps

I en episode af Under Hjelmene Podcast ser vi nærmere på flere af de nævnte apps, og vi taler med virksomheder, som har erfaringer i at bruge mobiltelefonen i arbejdsmiljøarbejdet.

Lyt til Under Hjelmene Podcast om apps ved at skanne koden.

Spjæld-opgaver og arbejdsmiljøudfordringer

– og en hel bunke af gode løsninger

Spjæld-opgaver kan give en række arbejdsmiljøudfordringer, som man sjældent støder ind i på de større byggepladser. I løbet af blot en enkelt uge kan opgavernes forskellighed gøre det svært at forudse situationer med krævende arbejdsgange og tunge løft.

Løsningerne

Alligevel er der en masse løsninger til at sikre det gode arbejdsmiljø i forbindelse med spjældarbejde: Først og fremmest god planlægning. Ved brug af arbejdseddeler, hvor der er tænkt på arbejdsmiljøforhold og løsninger. Brug af kran til levering af materiale, trappeløfter til transport af materiale

ved mindre opgaver, trillebør, sækkevogn og mindre vogne som glasvogne. Alt sammen noget der er plads til i servicevognen. Brug altid de letteste materialer, som eksempelvis let flisemørtel eller letvægt gips, ligesom det også er muligt at få materiale leveret i mindre størrelser og kolli.

Fælles grej og støtte

En god løsning er at have én støvsuger til opgaver, hvor der er flere faggrupper, så slipper alle fag for at bære en tung H klasse støvsuger ind eller op til opgaven. Da håndværkeren oftest arbejder alene, bør der være en kontaktperson, som i løbet af dagen er i god dialog med håndværkeren. Det kan være to håndværkere, som kører spjæld, der ringer sammen,

så de har en dialog og støtte, hvis noget går galt, eller de skal bruge hjælp.

Del viden

Der findes mange måder at samle erfaringer sammen i forbindelse med spjældopgaver, men vigtigt er det at dele ud af dem til kollegerne i virksomheden. På den måde får alle også indblik i både de uheldige og de gode løsninger på opgaverne. Det kan fx være, hvordan man har håndteret Covid19 og holdt afstand til kunderne og hinanden, en situation som alle ved, kan være en udfordring.

AF LARS OLSEN OG JESPER KRAG CHRISTIANSEN

De gode gamle dage

Fra bogen "Byggepladser i 50'erne", Forlaget Tegh.

Der er sket meget med den gode gamle skurvogn igennem årene: Der er ikke længere tykke tåger af cigaretrøg og klirren af ølflasker, når man træder indenfor. Måske er der heller ikke helt så rodet, med henlagt grej og personlige ejendele. Til gengæld er der kommet en række moderne bekvemmeligheder ind i vognen, og der er taget hensyn til det arbejdsmiljø, som kendetegner en moderne arbejdsplads anno 2021.

I sidste nummer skrev vi om de ændringer, som er trådt i kraft for nye skurvogne (produceret efter 1. juli 2021), som skal være forsynet med et aflåseligt brusebad med forrum til omklædning, aflåseligt toilet, køleskab i spiserummet og tørreskab til arbejdstøjet. Gode fremskridt for arbejdsmiljøet for alle som færdes på en byggeplads. Derfor er det godt at kigge lidt på de gamle fotos her på siden, og glædes over, den fantastiske tidsrejse, vi begiver os ud på, når vi beslutter os for at gøre noget ved arbejdsmiljøet.

Hvordan er sikkerhedskulturen hos jer?

- Tag temperaturen på jeres sikkerhedskultur

FÅ
LÆST
OP

Den modne virksomhed

- Alle ulykker kan forebygges, og sker de, så lærer man. Man undersøger årsagen og tager grundig hånd om de tilskadekomne.
- Er systematisk i opsamling af erfaringer om nærved-hændelser.
- Kommunikerer om sikkerhed på lige fod med al anden kommunikation.
- Har sikkerhed og arbejdsmiljø i centrum ved modtagelse, instruktion og uddannelse.
- Arbejder strategisk, forretningsmæssigt og forebyggende med at udvikle og forbedre arbejdsmiljø og sikkerhed.

Den umodne virksomhed

- Accepterer og skjuler ulykker
- Lærer ikke af nærved-hændelser.
- Taler ikke om sikkerhed.
- Mangler ordentlig modtagelse, instruktion, træning og uddannelse.
- Reagerer først, når problemerne opstår.

Det kan sagtens være, at I er verdensmestre i arbejdsmiljø, og at I lærer af hver eneste nærved-hændelse på byggepladsen. Og det kan også godt være, at adgangsvejene står snorlige, at der er tekniske hjælpemidler til alt det tunge, og at I har en arbejdsmiljøorganisation, som bare spiller. Men det kan jo også godt være, at det hele roder lidt.

Her på siden kan I tage temperaturen på jeres sikkerhedskultur. Se ned i skemaet, og find ud af, hvor I er i virksomheden – og stil så spørgsmålene:

- Hvordan kommer vi til det næste trin?
- Hvad skal der til?
- Hvad er det, der forhindrer os i at komme videre?

Uanset hvor man er med sin sikkerhedskultur, så er der altid et nyt trin, hvor tingene kan være endnu bedre. Og så skal man altså huske: At hvis man ikke udvikler på det gode arbejdsmiljø – så afvikler man.

AF LISBETH RUD HANSEN
OG MORTEN BROE BICHEL

SIKKERHEDSKULTUR - FRA PASSIV TIL UDVIKLENDE

Ingen kultur	Skyld-kultur	Regel-kultur	Ejerskabs-kultur	Forretnings-kultur
• Skjuler ulykker. • Modstand mod arbejdsmiljøarbejde. • Ingen eller lidt træning/uddannelse. • Ingen eller dårlig kommunikation.	• Behandler ulykker. • Kun nødvendigt arbejdsmiljøarbejde. • Minimal instruktion og træning/uddannelse. • Kun lige den nødvendige kommunikation.	• Registrerer og taler om ulykker og nærved-hændelser. • Systematisk arbejdsmiljøarbejde. • Acceptabel og lovlig instruktion og træning/uddannelse. • Hyppig involvering og god kommunikation.	• Alle har ejerskab og tager ved lære af ulykker og nærved-hændelser. • Forbedrer løbende arbejdsmiljøarbejdet. • Instruktion, træning og uddannelse på højt niveau. • Alle er velinformerede og godt inde i tingene.	• Alle har naturlig interesse i at forhindre ulykker og nærved-hændelser. • Der er personlig involvering i arbejdsmiljøarbejdet. • Der er fuldstændig forståelse af arbejdsgange og sikkerhed. • Alle er informerede om alt - altid.
Virksomheden accepterer, at ulykker er noget, der sker.	Virksomheden reagerer først, når der sker noget.	Virksomheden forebygger ulykker.	Virksomheden laver hele tiden løbende forbedringer.	Det er måden at virksomheden driver forretning.
Passiv	Reaktiv	Aktiv	Proaktiv	Udviklende

TEMA

UNDER HJELMENE Nr. 1/2021

SIKKERHEDSKULTUR

Sikker adfærd eller risiko-adfærd?

Der er ingen tvivl om, at vi alle sammen gerne vil komme hjem fra arbejde uden skrammer, brækkede lemmer og det, som er værre. Der er heller ingen, som vil blinke ret mange gange, før de svarer på spørgsmålet om, hvorvidt de helst vil arbejde på en byggeplads, hvor man gerne vil fremme sikker adfærd frem for risiko-adfærd. Det er jo nemt at svare på.

Sikkerhedskultur handler om at arbejde aktivt med sikker adfærd. Og det er noget, som skabes i et samarbejde mellem ledelse og medarbejdere i virksomheden blandt andet ved inddragelse af Arbejds miljøorganisationen (AMO) – og god planlægning. Alle har en rolle at spille, og alle skal bidrage. Det betyder, at alle skal tage ejerskab for det gode arbejdsmiljø ved at gøre tingene sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, at man lader være med at bryde reglerne, og at man skal sige stop, når man opdager en muligt farlig situation. Det betyder også, at man tager ved lære af alle nærved-hændelser ved at ændre sin adfærd, og at man altid deler sin viden med andre. Hvis man hele tiden arbejder i den retning, udvikler man sin sikkerhedskultur – og det er nøjagtigt det, som temaet i denne udgave af Under Hjelmen handler om.

AF MORTEN BROE BICHEL

Læs mere
her i
TEMA'et

Hjælper personlige værnemidler på adfærden?

På de fleste store byggepladser møder man ved indgangen et skilt om påbudte værnemidler, som man skal have på for at færdes på pladsen. Men hvor der tidligere kun var krav om hjelm og værnefodtøj, er skiltet nu tit udvidet med krav om øjenværn, synlighedsvest, handsker og hagerem til hjelmen. Men er der ikke noget om, at personlige værnemidler er sidste udvej?

Forebyggelse før værnemidler

Det grundlæggende princip i reglerne om arbejdets udførelse er, at man skal planlægge arbejdet så farefrit som muligt. Man skal vælge de mindst farlige arbejdsmetoder, de mindst farlige kemikalier, de mindst støjende processer osv. Man skal også planlægge sådan, at ingen andre unødigt generes af andres støv, støj eller byrder der løftes henover en.

Reglerne siger også, at sikkerhedsforanstaltninger skal være kollektive, som fx rækværker, i modsætning til den individuelle faldsikring. Disse principper fremgår af det, der kaldes

”forebyggelsestrappen” (se illustrationen). Man starter oppefra.

Dur det så ikke

De steder, hvor der kræves personlige værnemidler uanset om der er fare eller ej, påstås det, at det skærper opmærksomheden på arbejdsmiljøet. På den måde kan det siges at gavne. På den anden side siger kritikerne, at det kan sløve opmærksomheden, for nu har man det jo hele tiden på, og i visse tilfælde generer værnemidlerne.

Kan værnemidler være en strategi

Under Hjelmen skal ikke afgøre

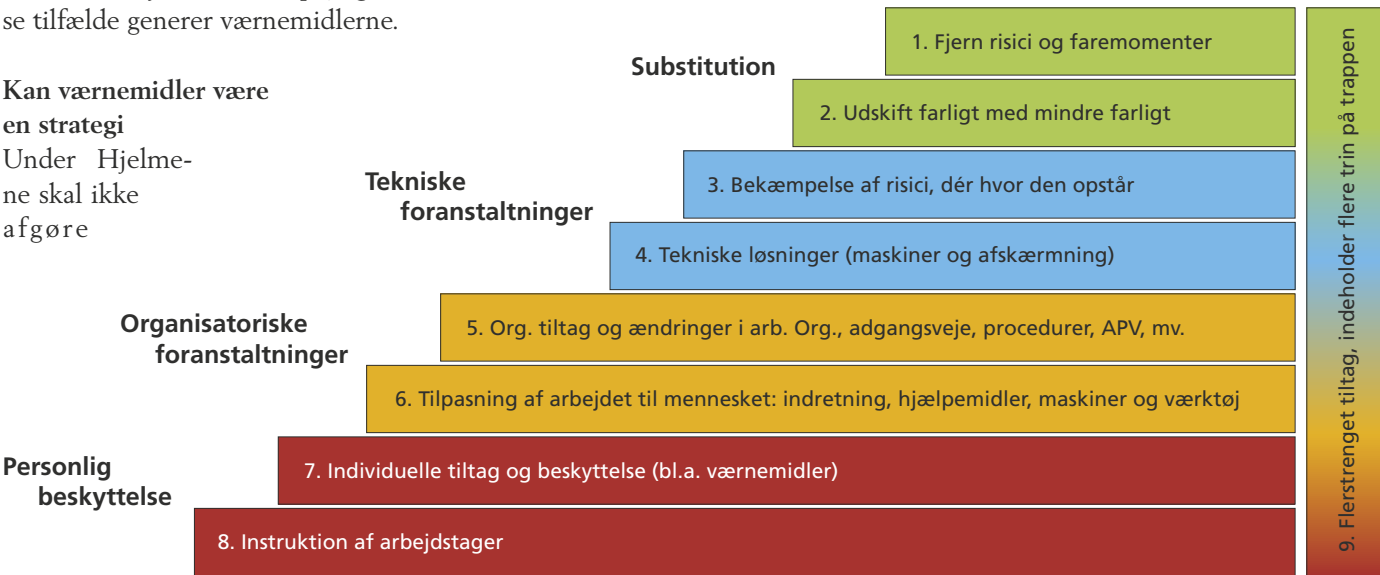
hvad der er rigtigt eller forkert. En ting er dog sikkert, man skal gøre alt for at undgå farlige situationer, farlige materialer osv., uanset om man har udstyret de ansatte med diverse værnemidler eller ej.

Man kan ikke nøjes med værnemidlerne. God planlægning, godt samarbejde og effektiv opfølgning er værktøjer til at opnå et godt og højt sikkerhedsniveau.

Ledelsen viser vejen

Hvis arbejdsmiljøet tages alvorligt helt fra den øverste ledelse, helt fra byggepladsen starter og i hele byggeperioden, så er der gode chancer for, at alle ned igennem kæderne også tager det alvorligt. Ledelsen skal vise vejen, så der er større sandsynlighed for, at de ansatte følger trop.

AF FLEMMING HANSEN

Kilde: NFA

SIG FRA –
SIG STOP
- og sig til

Dette simple lille budskab har der i mange år været enighed om, i det forum, der samler alle byggeriets parter om arbejdsmiljø, nemlig Branchefællesskabet for Arbejdsmiljø i Bygge & Anlæg, BFA-BA. Formålet er at undgå de arbejdsulykker og andre skader, som man faktisk kan se, inden de sker.

De ansatte skal sige fra

Budskabet er, at de ansatte skal sige fra, hvis de kan se, at en opgave, de skal til at udføre, indebærer fare. Det kan være fare for en ulykke, altså sikkerheden, eller det kan være fare for sundheden, fx tunge løft uden hjælpemidler eller noget farlig kemi. Man skal altså sige fra, så der ikke sker skade, og det bakker arbejdsgiversiden op om.

Arbejdsgiverne skal sige stop

Budskabet til arbejdsgiverne er, at de skal sige stop, hvis de ser en ansat være på vej til at udføre en opgave i strid med sikkerhedsreglerne og dermed med risiko for fare. Måske kender den ansatte ikke reglerne i den konkrete situation, eller måske mener den ansatte ikke, det er farligt. Det kan også være i et misforstået forsøg på ikke at være for besværlig.

Sig til

Når man har opdaget et problem, er det ikke nok bare at sige fra eller sige stop. Man skal sige til, så problemet kan løses. Det vil sige, at de personer, der kan gøre noget ved problemet, skal have besked. Så sig fra, sig stop og sig til.

Risikable situationer skal undgås

Risikable situationer kan i værste fald føre til ulykker og andre arbejdsskader. De kan også føre til påbud og bøder fra Arbejdstilsynet, hvis de lige skulle komme forbi. Så det gavner ikke nogen at arbejde med risici. Først og fremmest skal man jo kende reglerne, ellers er det jo svært at overholde dem. Når man så kender dem, skal de overholdes. Reglerne er sjældent tossede, men er lavet for at beskytte os, og for at beskytte samfundet for unødige udgifter til hospitalsregninger, erstatninger, revalidering osv. Så SIG FRA, SIG STOP og SIG TIL.

AF FLEMMING HANSEN

Skan koden og
læs udgivelse
"Sig fra! Sig stop".

En personlig beretning om sikkerhedskulturen

Jeg hedder Lars og er udlært murersvend i 1992. Jeg har i mit arbejdsliv mødt mange forskellige tilgange til sikkerhedskulturen.

I mine første år som murer var det ikke særlig tit at vi snakkede, om arbejdsmiljø og kulturen i det. Det var faktisk de ældre murersvende, der var mest aktive med at holde øje og sikre sig, at der ikke var nogen, der kom til skade. Tekniske hjælpemidler var heller ikke noget, der var særlig meget af.

Ny start
I starten af det nye årtusind kom jeg til et meget stort murerfirma. På

samme tidspunkt sad jeg også i Byggegruppens miljøudvalg, hvor vi arbejdede med mange ting for at forbedre arbejdsmiljøet på byggepladserne. Fx var vi på sikkerhedspatruljer, hvor vi besøgte byggepladser og snakkede med de forskellige håndværkere. Alt sammen om de problemer de evt. havde, så vi kunne få løst dem.

I murerfirmaet var tingene meget anderledes, end jeg havde prøvet før. Heldigvis for det, for der var stadig mange steder, hvor der var store problemer med arbejdsmiljøet. Jeg var med i firmaets sikkerhedsorganisation, hvor vi tog på rundring på vores egne byggepladser. Der mødte vi mange andre firmaer med en helt

anden sikkerhedskultur, end vi selv var vant til.

Det kunne fx være det med hjelm og værnemidler. Men især masker og høreværn var et kæmpe problem.

Større krav

Det, der er meget vigtigt i mine øjne, er en synlig ledelse og et godt samarbejde imellem Arbejdsmiljøorganisationen (AMO) og ledelsen. Ingen må være i tvivl om firmaets sikkerhedskultur. Vi har også prøvet, da vi skulle arbejde i metrobyggeriet, at møde strengere og mange flere tiltag for arbejdsmiljøet, end vi har været vant til. Det var da bestemt en stor udfordring for mange af os.

FÅ
LÆST
OP

Nu og i fremtiden

I de sidste 4 år har jeg så været i et murerfirma, der har omkring 30-35 mand ansat. Her er jeg også arbejdsmiljørepræsentant (AMR) og bliver støttet rigtig meget af min mester, som også er med på, at arbejdsmiljø og kulturen er meget vigtigt. Jeg glæder mig til forsat at kæmpe for et bedre arbejdsmiljø for alle håndværkere og alle de andre. Kun ved at vi sammen hjælper hinanden, kan vi blive endnu bedre og undgå nogle af alle de ulykker der sker rundt i Danmark.

AF LARS KJØLLER-BLOCK

Flere voxpops om sikkerhedskultur

Medlem af Under Hjelmenes redaktion og arbejdsmiljøleder i Enemærke og Petersen a/s, Brian Frederik Dravnfeldt, har stillet nogle kolleger de samme spørgsmål om sikkerhedskultur, som også blev besvaret på side 4, avisens DeBatman. Her har du svarene:

TEMA

VOXPOP

Tømrer Christian Frederiksen

Hvad betyder det for dig, at der er regler, som er med til at forebygge ulykker?

Jeg kan føle mig mere sikker, i det jeg laver, ved at holde de regler, der nu engang er for den pågældende opgave, jeg skal i gang med. Og det er for at passe på mig, at der er de regler.

Hvad er det der gør, at du følger reglerne?

Det er, at jeg tænker, at de regler er lavet for min skyld, og for at passe på mig, og for dem jeg skal hjem til. Og reglerne er jo til for en årsag. Vi går med nogle farlige ting og farlige maskiner, og der kan være langt ned. Der kan være mange ting, der gør, at der er nogle regler omkring den opgave, vi laver.

Hvad kan – modsat – få dig til IKKE at følge reglerne?

Det er et svært spørgsmål. Hvis jeg ikke skulle følge reglerne, så er det, hvis reglen måske ikke giver mig nogen mening, i den opgave jeg står med. Jeg ville overveje reglen, inden jeg ville bryde den og tænke mig rigtig rigtig godt om. Jeg kan dog ikke rigtig se, hvad der direkte skulle få mig til at bryde en regel.

Tømrer Tommy Lund

Hvad betyder det for dig, at der er regler, som er med til at forebygge ulykker?

Det betyder, at jeg kører trygt på arbejde. Det giver mig også en retningslinje for at lave de ting, jeg gør på mit arbejde.

Hvad er det der gør, at du følger reglerne?

Oftentimes er reglerne med til at gøre vores arbejde mere struktureret, og hvis de bliver fulgt, så ved vi, hvilken vej vi skal gå. Hvis vi skal til at opfinde en masse ting selv, med hensyn til sikkerheden, så får vi lige pludselig nogle andre ting at tænke på.

Hvad kan – modsat – få dig til IKKE at følge reglerne?

Det kan jo være, hvis man skal op på et tag, hvor der ikke er skærmet ordentlig af for eksempel. Så holder man sig væk fra kanten i tilfælde af, at man skal op og hente noget, der kan blæse ned. Det er jo det der med også at tænke lidt selv en gang imellem.

Tømrer Simon De Fries

Hvad betyder det for dig, at der er regler, som er med til at forebygge ulykker?

Det betyder en stor del for mig, at der er regler, og at folk skal følge samme regler. Der er ikke nogen, der vil ende i en ulykke.

Hvad er det der gør, at du følger reglerne?

Det er jo selvfølgelig, at man ikke vil have, at der sker noget med nogen. Vi har jo alle sammen familie, vi skal hjem til.

Hvad kan – modsat – få dig til IKKE at følge reglerne?

Som eksempel, hvis man går forbi et sted, hvor der er afspærret, og man går under rækværket. Det kan nogle gange være fordi, der er manglende information eller måske tit fordi, at man snakker forbi hinanden.

Bæredygtighed og sikkerhedskultur spiller sammen:

Styr på arbejdsmiljøet - fra start til slut

Som bygherre har PensionDanmark været hurtige til at tage certificeringsordningen for bæredygtighed i byggeriet, DGNB, til sig. Alle byggerier certificeres i dag til mindst GULD, det næsthøjeste niveau. Der er altså fokus på bæredygtighed, når selskabet opfører nye ejendomme, og det smitter også positivt af på arbejdsmiljøet. Der bliver simpelthen rykket ved sikkerhedskulturen.

Bæredygtighed i byggeriet handler om mange forskellige ting. Det handler naturligvis om valget af materialer, energiforbrug og miljøbelastninger. Alt sammen noget som er med til at sikre byggeriets kvalitet, reducere omkostningerne til vedligehold og fremme brugernes eller beboernes sundhed og livskvalitet. Men samtidig sikrer opmærksomheden på de samme parametre for bæredygtighed også, at arbejdsmiljøet for de ansatte, som arbejder med at opføre byggeriet, er markant bedre.

Under Hjelmene har talt med projektdirektør i PensionDanmark, Jens Breinholt. Vi har bedt ham om at komme med en række eksempler på, hvordan DGNB-systemet er med til at påvirke forholdene for de timelønnede, som arbejder på PensionDanmarks byggerier. I de bokse, der er her på opslaget, kan du se, hvordan Jens Breinholt ser sammenhængen mellem de sociale og tekniske kriterier, der er i DGNB-systemet og de arbejdsmiljøfordele, som medarbejderne oplever i byggefasen. Altså kort sagt: Hvordan tidlig bæredygtigheds-fokus i projekteringen kan udlæses i bedre arbejdsmiljø.

PensionDanmark har endnu ikke lavet egentlige analyser, som dokumenterer sammenhængen mellem DGNB-certificeringen af deres byggerier og sikkerhedskulturen. Men det er i gang, fortæller Jens Breinholt. Allerede nu og over de kommende par år vil medarbejderne hos entreprenørerne nemlig blive bedt om at vurdere, hvordan de ser afsmittningen mellem bæredygtighed og arbejdsmiljø, ligesom der vil blive udarbejdet sammenlignelig statistik over eventuelle hændelser og fravær, som forekommer på PensionDanmarks byggerier.

Det bliver spændende at følge med i de ting, som PensionDanmark finder ud af. Øvelsen vil ikke bare kunne dokumentere sammenhængen mellem tidlig indsats og fokus i projekteringen og arbejdsmiljøet under selve byggefasen. Den vil formentlig også kunne give et fingerpeg om, hvor stor effekten egentlig er.

AF MORTEN BROE BICHEL

Lærlinge:

PensionDanmark ønsker at bidrage til uddannelse indenfor håndværksfagene ved at stille krav om lærlinge på byggerierne.

Overenskomster:

PensionDanmark stiller krav om ordnede forhold på deres pladser, og om at alle håndværkere skal kunne identificeres med navneskilt påført arbejdsgivers CVR-nummer. Alle firmaer beskæftiget på pladserne kontrolleres, og ingen får kontrakt eller adgang, uden at de har overenskomstforhold m.m. i orden.

DGNB

DGNB står for Deutsche Gesellschaft für Nachhaltiges Bauen og er en frivillig certificeringsordning inden for bæredygtigt byggeri. Bæredygtigt byggeri er en betegnelse for byggeri, der lever op til FN's kriterier for bæredygtighed i miljømæssig, økonomisk og social forstand.

LEAN:

PensionDanmark stiller krav om, at der både i projektering og udførelse benyttes LEAN. LEAN i udførelsen handler om at involvere håndværkerne, og det fører til reduktion af arbejdsskader/-ulykker og nedslidning.

Opstartsmøder:

PensionDanmark holder altid tidligt i udførelsen på byggepladserne dialogmøder med alle fagforbundene og vores entreprenører med henblik på et godt og tillidsfuldt forhold mellem entreprenører og fagforbund. Møderne er værdsat af fagforbundene og en stor succes i forhold til udveksling af erfaringer.

Kemi:

PensionDanmark stiller via DGNB-certificering og deres Bæredygtighedsprogram krav om, at alle materialer skal overholde mindst kvalitetstrin 3, hvilket sikrer, at der kun er et minimum af skadelige stoffer eller slet ingen. Det er en prioritet for PensionDanmark, at hverken håndværkerne eller slutbrugerne udsættes for unødvendig kemi. Mindre kemi i produktionen påvirker håndværkernes kemiske arbejdsmiljø positivt samt skåner miljø og klima for unødige kemiske belastninger.

UHA – så er der styr på hændelserne

For et par numre siden fortalte vi i avisen om tæt-på-hændelser eller nærved-hændelser, som vi også kalder det.

Der findes mange forskellige måder at arbejde med tæt-på-hændelser, og det kan være tidskrævende og svært at få kendskab til de uønskede hændelser, der kan ske på byggepladserne.

Hoffmanns UHA app

Hos Hoffmann A/S har man fundet en digital løsning på det. De har udviklet UHA-app'en, som er nem at anvende, når der skal foto-registres og rapporteres hændelser. Beslutningen om at bruge en app opstod i et udviklingsprojekt, hvor et registrerings-system skulle forbedres, så det kunne motivere flere til at arbejde digitalt med arbejdsmiljøindsatsen.

UHA står for Uønsket Hændelses App

Formålet er, at alle, der arbejder på Hoffmanns byggepladser, nemt og hurtigt, digitalt kan rapportere, når der er sket en Uønsket Hændelse, og ikke mindst lave hurtig opfølgning og

udbedre den uønskede hændelse. Målet er at lære af og praktisere vidensdeling på baggrund af de hændelser, der sker på byggepladserne. På denne måde har Hoffmann mulighed for at dele viden og etablere barrierer, der forebygger arbejdsulykker, via en hurtig, nem, digital platform.

Sådan bruges UHA-app'en

Alle, der arbejder på en Hoffmann byggeplads, bliver introduceret til UHA-app'en på Hoffmanns obligatoriske Arbejdsmiljøkørekortkursus. Det omhandler mere end 800 nye introduktioner årligt. Appen downloades som enhver anden app og benyttes herefter ved at indscanne en QR-kode, der er opsat på den enkelte byggeplads.

Håndværkerne bruger UHA-app'en, når de ser noget arbejdsmiljø- eller sikkerhedsmæssigt, som skal rettes. Arbejdsmiljøkoordinatoren modtager

indmeldingen og vurderer, hvordan problemstillingen skal håndteres. Indmeldingen håndteres enten internt i Hoffmann eller videresendes til fagentreprenør, som overtager ansvaret for problemstillingen. Udbedring af indmeldingen finder sted internt eller uddelegeres til en fagentreprenør. På ugentlige sikkerhedsmøder bliver alle indmeldinger gennemgået og det sikres, at alt er blevet udbedret. De uønskede hændelser registreres og behandles i systemet "Lær af hændelsen", hvor analyse, rapportering, udvikling og implementering, vidensdeling og læring er nogle af de elementer, der er med til at skabe færre gentagelser af de typiske hændelsesårsager.

Resultater ved brug af UHA-app'en

Resultatet er, ifølge Arbejdsmiljøchef Henry Fredslund, at håndværkerne på pladsen er med til at skabe en bedre og mere sikker byggeplads for alle.

Hurtig, digital, rapportering og efterfølgende udbedring er motiverende for alle. Den efterfølgende "Lær

af Hændelsen-proces", skaber ifølge Henry Fredslund markant færre gentagelser af de typiske hændelsesårsager, og det skaber arbejdsglæde på Hoffmanns byggepladser.

AF BRITTA MØRK JOHANSEN

VOXPOP

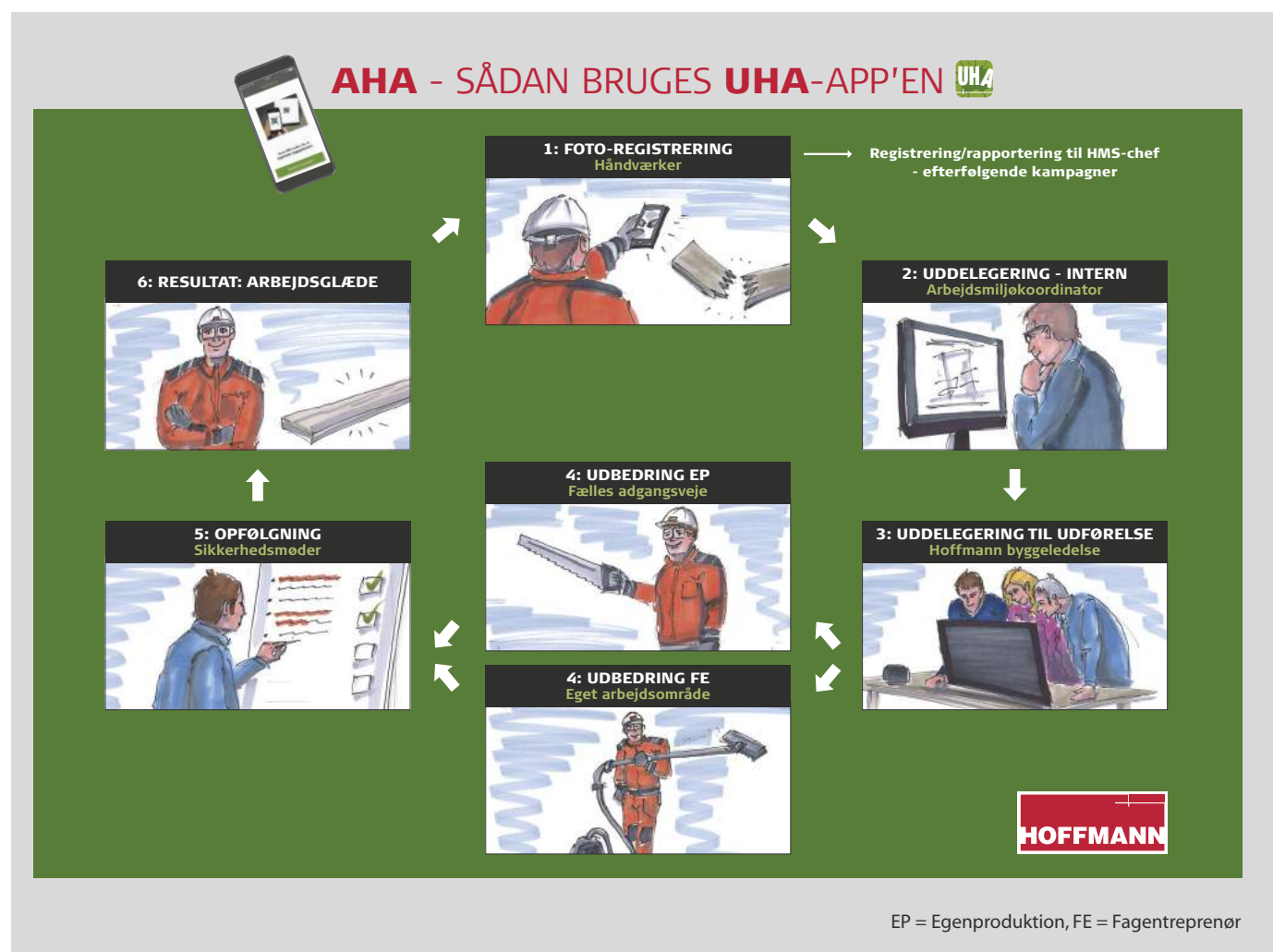
Vi har spurgt projektlederen Jerry Petersen:

Hvad mener du om UHA-app'en?

- Jeg mener at app'en giver vores udførende et talerør ud i sidste led. Sikkerheden er det centrale emne i alt hvad vi foretager os. Det er derfor vigtigt, at få håndværkerne hørt. Ikke blot til et ugentligt sikkerhedsmøde, men løbende.

Det bør derfor nævnes, at registreringerne ikke kun behandles på sikkerhedsmødet, men straks efter modtagelse. Dog følges der op på mødet, ligesom data anvendes til at forebygge fremtidige udfordringer.

- Det kunne frygtes, at det ville skabe en masse støj, når alle nemt kan komme med deres mening via en app. Det har i stedet vist sig, at håndværkerne føler et større ansvar og siger til, før ulykken er ude. På vores nuværende byggesag er det sågar lykkedes at tage hånd om indirekte fare som støv og træk.

Sikkert arbejde på tage med NET-OP nettet

Der sker stadig for mange ulykker ved tagarbejde:

AF BRITTA MØRK JOHANSEN

Vi har tidligere fortalt om en løsning til at sikre mod gennemstyrtning-ulykker ved tagarbejde. Og vi vælger at bringe den igen for at bringe viden ud, der kan være med til at undgå ulykkerne.

Træsektionen i DI Dansk Byggeri igangsatte i 2018 udvikling af et net til tagarbejde og det er SWED-MARK A/S i skive, som har udviklet et net: NET-OP.

Når du anvender NET-OP, opnår du:

- Større arbejdssikkerhed
- Større arbejds effektivitet på byggepladsen

Hele systemet er pakket godt og sikkert ned i en skuldertaske af canvas, som fylder minimalt i bilen og håndteres uden besvær. Husk altid at læse brugsanvisningen og instruktionen inden brug.

Skan koden - og se mere om nettet lige her.

Du kan også se mere om NET-OP i en tidligere artikel i Under Hjelmen ved at skanne denne kode. Du finder artiklen på side 10 i denne udgave af avisen.

Og faktisk er nettet så godt at det er præmieret med Byggeriets Arbejdsmiljøpris. Tillykke

Læs om arbejdsmiljøprisen ved at skanne koden her:

Kärcher ergonomisk støvsuger

I 2020 har producenten Kärcher, virksomheden Ajos "byggepladsindretning" og Byggeriets Arbejdsmiljøbus haft et samarbejde for at udvikle en H-klasse-støvsuger, som havde bedre ergonomiske egenskaber til støvsugning af større byggepladser.

Der blev stillet krav til størrelsen, vægt, støj, H klasse mærkning og frem for alt ergonomien. Slutresultat ses her: En støvsuger, der skubbes og med støvsugerhoved fastmonteret foran støvsugeren. Det er muligt at tilslutte en støvsugerslange, som er placeret bagerst på støvsugeren, så man kan støvsuge under materialer og i små rum.

AF JESPER KRAG CHRISTIANSEN

Safety Observer - til tætpå-hændelser og inspektioner i Icopal

Hos Icopal Entreprise har man nu i ca. to år anvendt app'en Safety Observer udviklet af det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø.

App'en er anvendt til både rapportering af tætpå-hændelser og til inspektion af sikkerhed og rundring af arbejdsplads.

Alle tagdækkere hos Icopal Entre-

prise har fået en smartphone og er blevet oplært i brug af app'en.

Tagdækkerne i Icopal Entreprise har de sidste to år indrapporteret over 100 tætpå-hændelser hvert år. Alle rapporter følges op med henblik på forbedringer.

Arbejdsmiljørepræsentanterne har i år sammen med ledelsen besluttet, at intensivere tjek af sikkerhed på vores byggepladser. Dette gøres for at skabe størst mulig sikkerhed for os selv, og for at sikre at vi stopper arbejdet i tide, hvis der er tvivl om sikkerheden.

Årsagen til at vi ikke blot tjekker sikkerhed ved lige at kigge rundt på pladsen, men også laver en kort rapport herom, er:

- at der er meget lettere for entreprislederen eller byggepladsledelsen at følge op på, når der ligger noget dokumentation i form af tekst/fotos
- at vi også selv får fokus på de for-

skellige tjekpunkter inden opstart

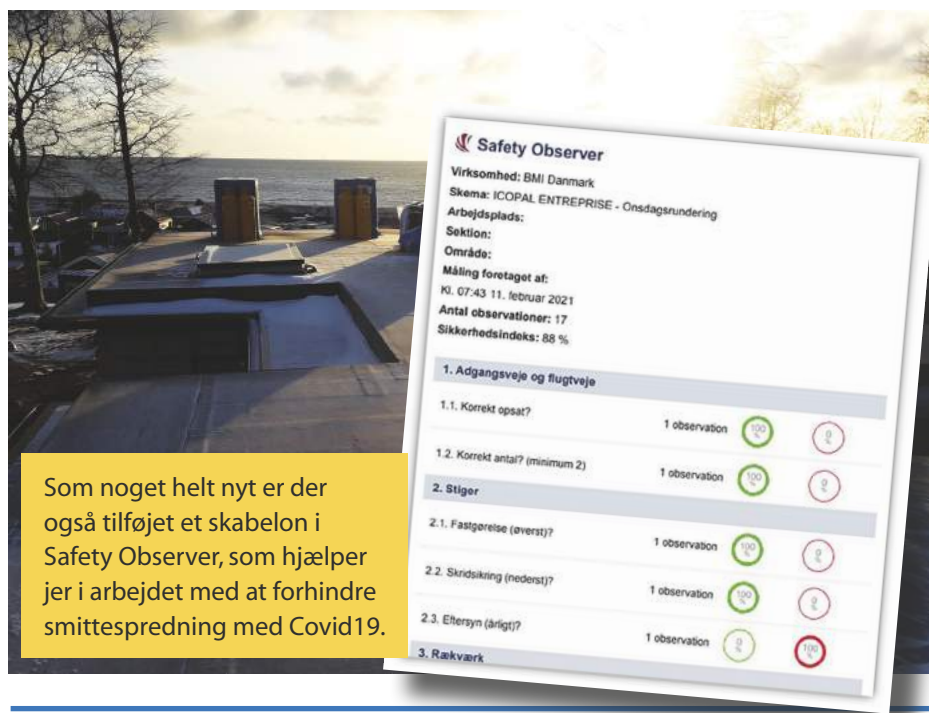
- at vi kan dele både gode og mindre gode eksempler med andre pladser med henblik på at forbedre sikkerheden for alle.

Opstartstjek af sikkerhed gennemføres minimum én gang hver 14. dag. Opstartstjek udføres af hvert sjak. På sigt er det meningen, at opstartstjek bliver en daglig øvelse.

Det er den enkelte tagdækker, der som udgangspunkt følger op på de registrerede udeståender, enten ved selv at løse dem eller sende opgaven videre til entreprislederen eller byggepladsledelsen.

En af fordelene ved at bruge Safety Observer er, at det er særdeles nemt at oprette nye tjekskemaer, sådan at det passer til tagdækkernes brug og behov. Desuden er det simpelt at udfylde rapporten og vedhæfte fotos. App'en er gratis at downloade og anvende.

AF CARSTEN BISGAARD

Som noget helt nyt er der også tilføjet et skabelon i Safety Observer, som hjælper jer i arbejdet med at forhindre smittespredning med Covid19.

Skal kræfterne række hele arbejdsdagen, skal værktøjet måske op og hænge. Ligeegyldigt om du klipper hæk hele sommeren eller arbejder året rundt på en byggeplads.

Det er sommer, bierne er færdige med at summe lystigt i ligusterhækken, så nu skal den klippes. Hvis man er gartner, er det sæson for hækklipping, og der klippes dagen lang.

Men det er der også råd for, hvis man får hjælp af en giraf, som man kan se på fotoet af Anders her. Han er medarbejder hos Anlægsgartner Gottlieb A/S i Skibby.

- Det er vigtigt for Anlægsgartner Gottlieb at passe på vore medarbejdere, derfor stiller vi hjælpemidler til rådighed, hvor der er mulighed for det. Et konkret eksempel er ved hækklipping. Her løfter gartnerne deres hækklippere med ryggen ved hjælp af en "giraf" i stedet for at løfte med deres arme og skuldre. Vægten holdes tæt på kroppen, der giver en bedre vægtmæssig balance, og gartnerne opnår en bedre ergonomisk arbejdsstilling. Gartnerne kan fokusere på selve hækklippingen fremfor at fokusere på at løfte en til tider tung byrde, fortæller Christina Bay, som er sikkerhedsansvarlig i virksomheden.

Endnu en giraf

Men der er flere giraffer rundt om i Danmark: Et medlem af Under Hjelmenes redaktion så tilfældigvis naboens hæk blive klippet, og her var giraffen også i fuld sving.

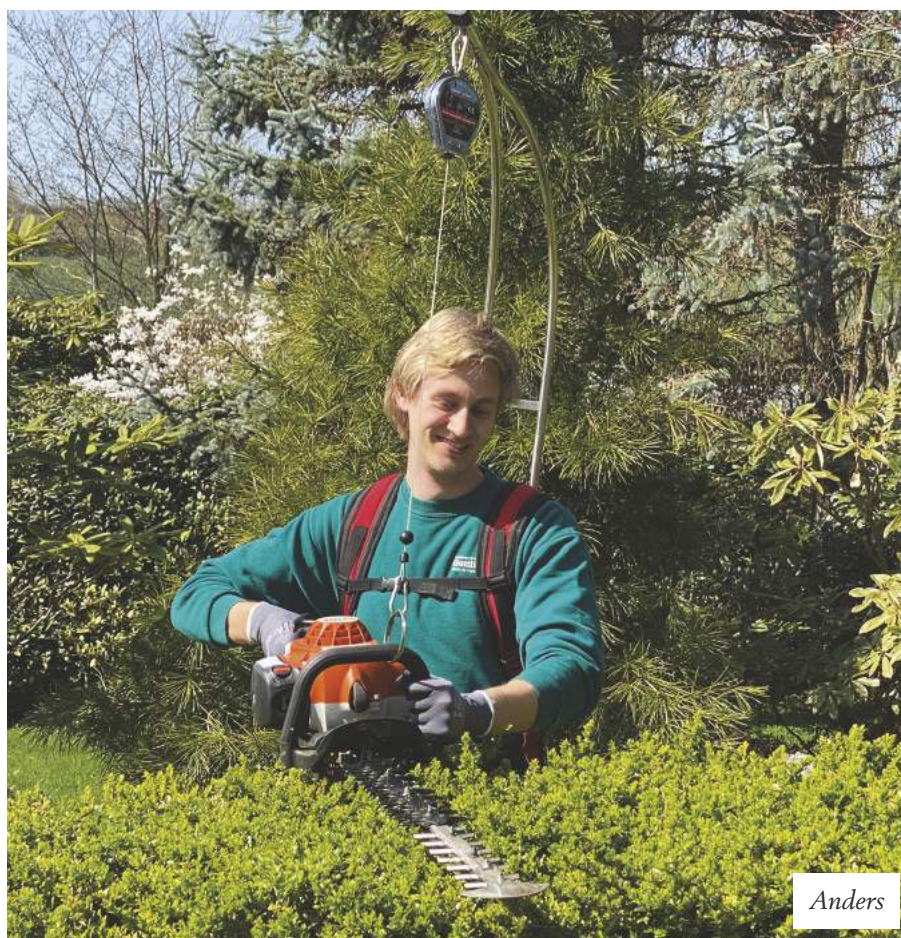
- Med hækklipperen hængt op på ryggen kan jeg klippe hæk hele dagen. Det kunne jeg ikke før, hvor jeg skulle bære hækkeklipperen. Hækkeklipperen er på batteri, og batteriet hænger på min ryg og er med til at danne kontravægt, så stativ og hækkeklipper er i perfekt balance. Jeg skal bare styre retningen og sørge for at klippe hækken i den rette højde, fortæller gartner Carsten Nielsen.

AF PIA ENEMÆRKE BECKER OG JESPER KRAAG CHRISTIANSEN

Carsten

EN SOMMERHISTORIE OM LØFTEGREJ OG GIRAFFER

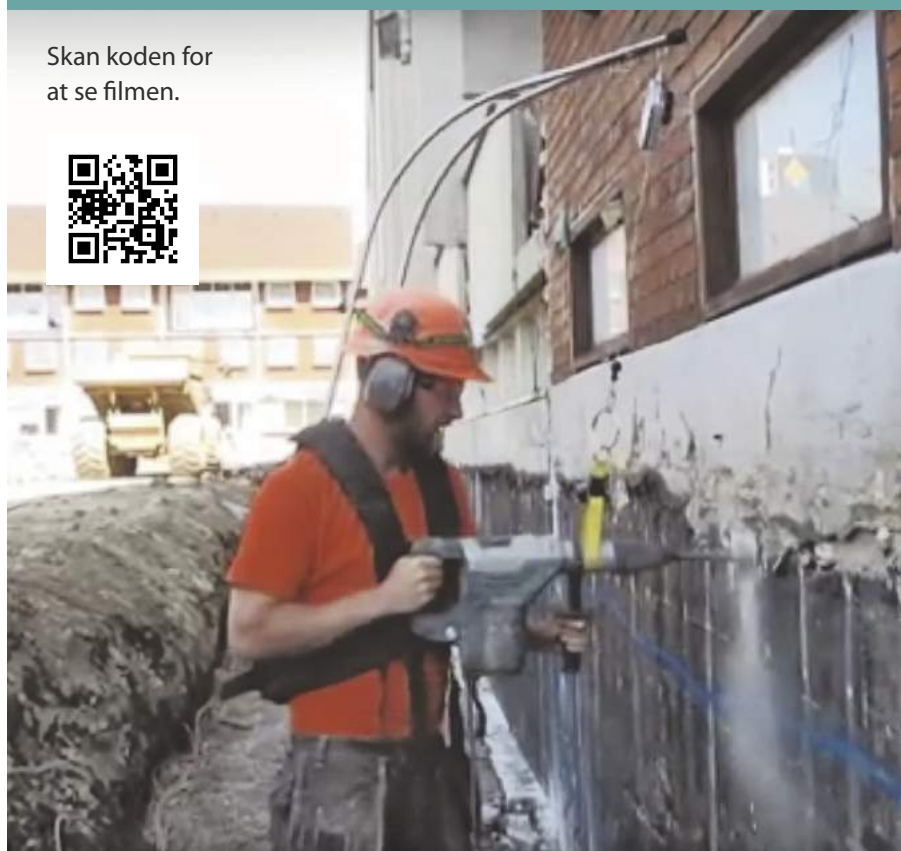

Anders

Vi har også giraffer i byggeriet

Men det er ikke kun gartnerne, der har glæde af girafferne. I byggeriet er vi også stødt på dyret en gang eller to. Fx kan du her se en video fra Byggeriets Arbejdsmiljøbus' nyhedsbrev i 2018. Her gik den under navnet Flexlift, men princippet var helt det samme.

Skan koden for
at se filmen.

De støvede veje

Sommeren nærmer sig, og ved tørre perioder kan støv fra transport- og adgangsveje blive en udfordring. Det er vigtigt, at man tidligt i byggeprocessen tænker forebyggelse af støvdannelser ind, på samme måde som ens vinterberedskabsplan. Det vigtige er at vejene fra starten af byggeriet opbygges på sådan en måde, at overfladevand ledes væk, således at der ikke opstår mudder og pløre, som tørrer ind og giver støvdannelser.

Ved opbygning af køreveje med brug af stabilgrus eller knust beton, vil der i tørre perioder være brug for vanding, da dette vil give en masse støvdannelser i tørkeperioder. Et alternativ kunne være opbygning med perlegrus, eller endnu bedre et underlag af asfalt, som vi ser oftere og oftere blive brugt. Asfalten giver også mulighed for at lede store mængder af vand den rigtige retning, og asfalt er let at vedligeholde.

Ved indretning af byggepladser med ensrettede transportveje nedsetter man også dannelsen af støv, når lastbiler og anlægsmaskiner kun kører den ene vej.

Vi har også tidligere her i Under Hjelmene omtalt et produkt til støvbinding baseret på harpiks. Det kan du se mere om på: www.dustex.nu

AF THOMAS STENBAKKEN

Branchefællesskabet for arbejdsmiljø i Bygge & Anlæg - om modtagekultur:

Ny hjemmeside om den gode modtagelse

FÅ
LÆST
OP

AF BRITTA MØRK JOHANSEN, LINDA HANSEN
OG LENE HESSELDAL CHRISTENSEN.

Vi ved fra statistikkerne, at nyansatte oftere kommer til skade, og at ulykkerne sker indenfor de første få dage eller uger. Derfor er en god modtagelse vigtig, når man starter et nyt sted. Branchefællesskabet for arbejdsmiljø i bygge og anlæg har udviklet ny hjemmeside med råd og vejledning, som kan være med til at understøtte den gode modtagelse af nye medarbejdere.

En god modtagelse er med til at sikre fastholdelse af nye medarbejdere, og at man som ny kommer hurtigere ind i opgaverne. Ligeledes kan den gode modtagelse være med til at øge trivslen og forbedre sikkerheden.

Selvom man har travlt og har mange opgaver, er det vigtigt at prioritere tid til modtagelse.

Via hjemmesiden bygpaagodmodtagelse.dk kan du læse mere om, hvad du skal være særlig opmærksom på ved modtagelsen af en ung eller en udenlandsk medarbejder.

Du kan også se en konkret tjekliste over, hvad der er vigtigt at huske ved modtagelsen af nye medarbejdere. Tjeklisten kan bruges, når I fordeler opgaverne mellem mester og den person, som evt. er udpeget til at stå for modtagelsen. Det er nemlig vigtigt, at der er en klar rollefordeling ved medarbejdernes første arbejdsdag.

Hjemmesiden indeholder også visuelle postkort med fem gode råd til en god modtagelse, som kan hænges op på jeres arbejdsplads. Ligeledes er der blevet produceret en kort introfilm med samme budskab, samt tre små film, hvor både formand, lærer og den nyansatte fortæller om vigtigheden ved en god modtagelse.

Se hjemmesiden ved at skanne koden her.

Erfaringer hos Petri & Haugsted med god modtagelse

Hos Petri & Haugsted har man deltaget i forbindelse med den nye hjemmeside: Linda Hansen fortæller om deres modtagelse af nye medarbejdere: "Som ny medarbejder kan de fleste hurtigt fornemme, om det er en arbejdsplads, de har lyst til at arbejde mange år eller ej, og derfor er en god modtagelse rigtig vigtig. Hos Petri & Haugsted AS prøver vi at skabe en god stemning med et godt arbejdsmiljø".

Som ny i virksomheden bliver man informeret om firmaet, organisationen, afdelingerne, sociale arrangementer, sygdom, mødetider, arbejdsopgaver, oplæring osv.

Alt skal gerne være klar når

medarbejderen starter, som fx. tøj, sko, bil, tlf., pc/tablet, værktøj, personlige værnemidler osv., så man føler sig velkommen.

Man bliver præsenteret for sine kollegaer, deltager i internt Arbejdsmiljøkursus, spurgt til kurser, og tilmeldt de som mangler. Der fortælles, at arbejdsmiljø prioriteres højt, for alle skulle gerne hele og sikkert hjem hver dag, uden arbejdsskader og uden at være nedslidt.

Sammenhold

Hos P&H holder man en god tone, og respekterer hinanden, for der er plads til forskelligheder. Linda fortæller: "Man hilser som regel på andre, når man møder dem, uanset om man kender dem eller ej. Ved dem man kender, kan snakken være arbejde, en hyggesnak om hvordan det går, fodbold, konfirmationen, eller hvad det nu kan være. Når der hyggesnakkes, lytter de nye, fornemmer stemningen, og det gør måske, at de slapper mere af, hurtigere bliver en del af fællesskabet, humoren og jargonen, som opstår med tiden. Det giver en god stemning og et godt grin".

Ved at sætte fokus på den gode modtagelse oplever P&H medarbejdere, som har lyst til at møde på arbejdet, selv om vejret er skidt eller det er en dårlig dag. Man trives og føler sig som en del af fællesskabet, og man bliver stolt af at

Instruktion i P&H, Charlotte Elmendorf og Kim Ingemand Madsen

være en del af P&H.

"Man skal føle sig som en vigtig brik i puslespillet, uanset hvilken arbejdsopgave man udfører, for ingen kan undværes", slutter Linda Hansen af.

P&H-medarbejdere i hyggesnak

Linda Hansen, P&H, underviser på arbejdsmiljøkursus.

God modtagelse hos Barslund

Også Barslund har været med, da hjemmesiden blev udviklet. Arbejdsmiljøsupervisor, Lene Hesseldal Christensen, fortæller: "En god modtagelse er utroligt vigtig i opstarten af et nyt job, hvad enten man er helt ny i branchen eller gammel i gårde. Vores erfaringer, kompetencer og personlige forudsætninger er forskellige, men alle har behov for og gavn af en god modtagelse, som er tilpasset lige netop deres udgangspunkt."

Som ny i Barslund A/S bliver man modtaget med en introduktion fra arbejdslederen og arbejdsmiljørepræsentanten på det aktuelle projekt. Udover den faglige og generelle introduktion til virksomheden er der et stort fokus på at skabe socialt samvær og gode fællesskaber på arbejdspladsen, og der leves efter devisen 'smil, det smitter'.

Der er desuden et særligt fokus på lærlinge, der helt fra starten bliver tilknyttet en mentor, som følger dem fra start til slut i deres uddannelse – såvel fagligt som personligt. Mentorerne er altid klar til at hjælpe, hvis der er behov for det, men de sørger også for at holde løbende kontakt og spørge ind til, hvordan det går. Både arbejdsleder og mentor har fokus på at sikre læring, ansvar, god kemi, tryghed og tillid – både for at bidrage til lærlingens udvikling og for at skabe et godt og sikkert arbejdsmiljø. Både mentorer, arbejdsledere og de sjak, som lærlingene bliver en del af, er opmærksomme på, at lærlingens uddannelse også omfatter sikkerhed og arbejdsmiljø.

Desuden er Arbejdsmiljøafdelingen i Barslund for nyligt begyndt at deltage i modtagelsen af lærlingen for at give en forståelse af, hvordan der bliver arbejdet med arbejdsmiljø og sikkerhed i virksomheden – og for at bygge bro.

Samlet set har dette fokus på god modtagelse betydet hos os, at vores kollegaer møder ind om morgenen med godt humør og sikrer den gode stemning hele dagen. Deres gode samarbejde og fællesskab betyder også en skarp produktion og bedre sikkerhed.

"Alle har en vigtig rolle at spille for at få hjulene til at køre rundt. Jo bedre fællesskab, forståelse, samarbejde og tillid på tværs af funktioner og projekter, desto dygtigere bliver vi i hele Barslund – både fagligt og personligt", konkluderer Lene Hesseldal Christensen.

BYG PÅ GOD MODTAGELSE

God modtagelse øger trivsel og sikkerhed!

Du kan som kollega gøre en forskel!

- Vær imødekommende
- Giv gode vaner videre
- Forklar hvorfor I gør, som I gør
- Tilbyd din hjælp
- Inviter den nye med i fællesskabet

bygpaagodmodtagelse.dk

BYG PÅ GOD MODTAGELSE

God modtagelse betaler sig. Det øger trivslen, fastholder medarbejder og giver bedre sikkerhed.

Som mester kan du sikre en god modtagelse ved at:

- Afstemme forventninger
- Tilpasse modtagelsen
- Sætte tid af i opstartsperioden
- Lave retningslinjer
- Styrke jeres fællesskab

bygpaagodmodtagelse.dk

Film

Skan koden og se filmen "God modtagelse er vigtig" – Introfilm.

Kollegaen: Skan koden og se Johnny fortælle, hvorfor det er vigtigt, at bidrage til den gode modtagelse.

Lærlingen: Skan koden og se Emma fortælle, hvad en god modtagelse betyder for motivation og arbejds glæde.

Formanden: Hør Rolf fortælle, hvorfor det er vigtigt at tage godt imod nye medarbejdere.

Den nyansatte: Skan koden og se Gry fortælle, hvordan man som nyansat også selv kan bidrage til en god start.

Hør også Under Hjelmenes podcast om modtagekultur.

Håndbogen & Hjemmesiden

Siden sidste nummer af Under Hjelme-
ne udkom har Branchefællesskabet for
Arbejdsmiljø i Bygge & Anlæg, BFA BA
fået nyt udseende på hjemmesiden www.bfa-ba.dk.

Det er nu "Håndbogen – arbejdsmiljø
i bygge og anlæg", og indholdet af hånd-
bogen, som er omdrejningspunktet for
den måde, du finder de enkelte emner og
vejledninger på hjemmesiden. På forsiden
finder du fortsat links til helt aktuelle em-
ner og nyheder, men det er håndbogens
kapitler, der danner struktur for hjemme-
sidens menuer. Det betyder, at det er ble-
vet væsentligt nemmere at finde tingene.

Samtidig er hjemmesidens søgefunkti-
oner udbygget, hvilket også gør det nem-
mere at finde frem til netop den vejled-
ning eller løsning, som man har brug for.

AF MORTEN BROE BICHEL

Nye vejledninger og materialer fra BFA Bygge & Anlæg

Nye faktaark om køre- og adgangsveje

Byggepladsens adgangsveje skal være indrettet så al gående og kørende trafik kan foregå sikkert. Kravene er beskrevet i fem nye faktaark om hhv. køreveje, gangveje, flugtveje, adgangsveje til stillads og om opbygning af vej og underlag.

Byggepladsveje - afskærmning for nedfaldende genstande

Der er lavet film og faktaark om risikoen for nedfaldende genstande.

Kemisk risikovurdering

Som tillæg til faktaark om kemisk risikovurdering og instruktion er der udarbejdet tre faktaark med eksempler på, hvordan virksomheder i bygge- og anlægsbranchen konkret kan leve op til kravene. Desuden er der tilføjet word-skabeloner, som kan anvendes direkte af virksomhederne.

Håndbogen på engelsk og polsk

Den nye håndbog om arbejdsmiljø for bygge- og anlægsbranchen er nu oversat til engelsk og polsk. De oversatte versioner findes udelukkende i digitalt format.

Branchevejledningen "Gravearbejde i nærheden af eksisterende ledningsnet" er gennemgribende revideret

Vejledningen beskriver, hvordan man forebygger de risici, der er forbundet ved at grave tæt på el-, gas, fjernvarme- og vandledninger i jorden.

Nye vejledninger om samarbejde om arbejdsmiljø

BFA Bygge og Anlæg har udarbejdet 6 vejledninger om, hvilke krav der er til samarbejde om arbejdsmiljø. Det kan fx være organisering af arbejdsmiljøarbejdet på virksomheder og byggepladser, indhold af samarbejdet, pligter og ansvar samt krav til uddannelse.

Forebyggelse af smitte fra coronavirus

Der sker løbende opdateringer af materialerne om coronavirus. Det drejer sig blandt andet om:

- Vejledningerne på både dansk og andre sprog.
- Faktaark om at forebygge smitte ved arbejde i private hjem.
- Vandrende og tilreisende arbejdstagere på byggepladsen.
- Branchevejledning om beredskabsplan for smitte fra coronavirus.

Vejledning om ARMERINGSARBEJDE – ved in situ støbning af beton

Vejledningen er revideret, så der nu gøres særligt opmærksom på, hvordan man kan mindske snubleskader ved binding, færdsel og arbejde på armering i dæk.

Hold nu fast:

Corona er her endnu

AF MORTEN BROE BICHEL

Det er vigtigt at blive ved med at følge de retningslinjer om forebyggelse af infektion med Corona-virus, som myndighederne offentliggør. Derfor sørger Branchefællesskabet for arbejdsmiljø i Bygge & Anlæg (BFA-BA) løbende for at udarbejde materialer, som hele tiden er på omdrejningshøjde med myndighedernes anbefalinger og krav. Materialer som er relevante for dig, som arbejder indenfor byggeriet. Hver gang der sker ændringer af vejledninger og materialer gør BFA opmærksom på det i deres nyhedsbrev. Det er derfor en god ide at abonnere på nyhedsbrevet – eller at besøge hjemmesiden www.bfa-ba.dk ofte.

Du kan også skanne QR-koden med din telefon og få adgang til den opdaterede vejledning direkte.

Husk de gode corona-råd:

- Hold afstand
- Sprit og vask hænder
- Sprit overflader af
- Luft ud

Lad os holde corona væk fra byggepladserne.
Tak for jeres indsats!

Corona-podcast

Under Hjelmene har også samlet op på nogle af erfaringerne med corona-forebyggelsen på byggepladserne. Det kan du høre mere om i vores podcast ved at skanne koden her.

Husk det nu:

BYGERGO.dk

Hvis du leder efter det rigtige tekniske hjælpemiddel til opgaven.

Hjemmesiden samler stort set alle de arbejdsmiljøvenlige tekniske hjælpemidler og ergonomisk gode løsninger, der er relevante for bygge- og anlægsbranchen. Den opdateres jævnligt, og det betyder også, at det, som du ikke kunne finde for bare nogle få måneder siden, måske er der nu.

Siden er udarbejdet af Branchefællesskabet for arbejdsmiljø i Bygge & Anlæg i samarbejde med branchens organisationer, Materielsektionen og Byggeriets Arbejdsmiljøbus. Den er opdelt, så det er nemt at finde de forskellige løsninger i forhold til både opgave og fag.

Brug siden ofte og lad dig inspirere. Og hvis du skulle have viden om tekniske hjælpemidler, som du synes, der bør skrives noget mere om, så skal du bare henvende dig til arbejdsgrup-

pen bag BYGERGO. Det sker også på hjemmesiden via en kontaktformular. Husk også at foto og videomateriale af det tekniske hjælpemiddel er velkomment.

AF MORTEN BROE BICHEL

Døde i byggeriet i Danmark

Oktober 2020

En ansat er afdødt ved døden ved et færdselsuheld under erhvervskørsel i en bygge- og anlægsvirksomhed.

En ansat er afdødt ved døden, da den teleskoplift, den ansatte arbejdede i, blev ramt af et passerende tog. Ulykken skete i forbindelse

med vedligeholdelsesarbejde på en vej- og jernbanebro.

November 2020

En ansat er afdødt ved døden ved en ned- eller gennemstyrtningsulykke formentlig i forbindelse med udskiftning af tagplader på en lade, hvor afdøde falder ned på et betongulv.

Februar 2021

En ansat er afdødt ved døden efter en ulykke, hvor afdøde faldt ned fra et tag.

Maj 2021

En ansat er afdødt ved døden i forbindelse med en ulykke med faldende stålbjælker.

20 år gammelt grej til service. Og det holder fint 20 år mere, mener Vagn.

Simon og Vagn på værkstedet.

SIKKERHED

• • • • • fra en anden vinkel

Tekniske hjælpemidler:

”Det skal kunne holde til at være med i krigen”

For Vagn Asp har det hele tiden været arbejdsmiljøet, som var i centrum, når han forsøgte at finde tekniske løsninger på de daglige udfordringer. Sådan var det for 30 år siden – og sådan er det stadig i dag.

- Jeg havde job et sted, hvor vi havde en tilknyttet virksomhed, der blandt andet arbejdede med optagning af fortovsfliser og køreplader. Arbejdet blev udført med en greb, og så blev fliserne og pladerne vippet og løftet derfra. Og folk var helt ødelagte, når de kom hjem. Jeg tænkte, at det kunne simpelthen ikke passe, fortæller Vagn hen over en kop kaffe med Under Hjelmene's udsendte.

Vi sidder i kaffestuen sammen med Vagn og Simon Sørensen, medejere af virksomheden Asp Produktudvikling A/S i Aars i Nordjylland.

- Jeg 'makkede' rigtigt længe med tingene for at finde en løsning, og jeg var ude at kigge i brokkassen mange gange. Jeg tænkte 'piece of cake', men det var det altså ikke. Og ligegyldigt hvem jeg snakkede med, så sagde de også, at det ikke kunne lade sig gøre, og at de allerede havde prøvet, fortæller Vagn.

Løsningens mand

Men selvfølgelig lykkedes det på et tidspunkt for Vagn at få vakuum og hydraulik til at spille sammen, så der pludselig var noget, der lignede en løsning. Det betød også, at han var klar til at stå på egne ben som producent af tekniske hjælpemidler, og trods klemte økonomi og uden iværksætterrydelse, kastede Vagn sig ud på det dybe vand. Dermed var Asp Produktudvikling skabt, og det første produkt var på banen: Et hjælpemiddel til optagning af blandt andet fortovsfliser med vakuum. Et produkt, som virksomheden stadig sælger i dag – små 30 år senere.

I alt er der solgt godt 600 vakuum-løftere gennem årene, og de holder godt. Ude på værkstedet står der en vakuum-løfter, der er mere end 20 år gammel. Den skal der laves eftersyn på – inden den skal tilbage til kunden, hvor Vagn siger, at den i hvert fald sagtens kan køre de næste 20 år. Og netop holdbarheden skal

være i top, da både Vagn og Simon ved, hvordan hjælpemidlerne kan få en hårdhændet behandling, når først musikken for alvor spiller på en byggeplads, og der er gang i arbejdet.

- Det skal kunne holde til at være med i krigen, siger Vagn.

Udvikling og atter udvikling

Udviklingen af vakuum-løfteren er fortsat, og grejet er blevet kraftigere

og kraftigere. Der er kommet en løfter til produktlinjen, som kan løfte et helt lag belægningssten på én gang.

- Det seneste, vi har lavet, er en løfter, der kan optage munkesten og lerklinker, der ligger i sildebensforbandt. Det er ca. 60 sten af gangen, som vi kan løfte med en adapter. Og det er ligegyldigt, om der er kørespor eller andre forhindringer. Det er jo et voldsomt løft for både effektivitet og

Vagn Asp

Simon Sørensen

**FÅ
LÆST
OP**

Vakuumløfter til fortovsfliser

Vakuumløfter

Minikran

Minikran

SIKKERHED

..... fra en anden vinkel

Løftevogn til dæksel

Minikran

arbejdsmiljø, hvis man skal optage 25.000 kvadratmeter sten, som man fx skal gøre i centrum af Odense i forbindelse med etableringen af letbanen, fortæller Simon.

Baggrunden for det nye løftegrej er blandt andet en løbende forbedret sugeevne, og det har været nødvendigt, da materialer af blandt andet beton er blevet mere porøse med tiden, og at det dermed kræver mere, for at kunne løfte den samme vægt.

Kraner til alle og alt

Virksomheden i Aars har i dag fem ansatte, og der er rygende travlt. Det er nemlig ikke kun byggebranchen, der efterspørger hjælpe-teknisk løfte- og håndteringsudstyr. På værkstedet står der fx en stribe letvægtskraner, som er på vej ud i vindmølleindustrien. Kranerne skal monteres på eksisterende møller, så mølledele kan løftes ned i forbindelse med etablering af mere effektive og større møller.

Kranerne fra Asp Produktudvikling er sådan set også et udslag af en sjov arbejdsmiljøhistorie, for da Vagn havde etableret egen virksomhed, skulle han rundt med forskelligt udstyr, og så var der meget slæben ind og ud af bilen og mange tunge løft. Derfor var hans kone efter ham, når hans fokus nu var arbejdsmiljø. For hvad med hans eget? Det blev så et startskud til den minikran, som kan monteres i håndværker- og servicevogne, og som virksomheden i Aars har solgt mere end 5.000 af.

Lokalt, hurtigt og effektivt

- Der er ingen tvivl om, at vi også overlever og klarer os godt, fordi vi kan levere grej og reservedele med meget kort varsel. Det dur jo ikke, hvis man skal have en stump sendt hertil fra Kina for at man kan komme videre med arbejdet. Så går der jo hurtigt tre uger. På den måde går alle jo konkurs, siger Vagn.

Dermed sætter han også fokus på et af de centrale omdrejningspunkter i Asp Produktudvikling. Udviklingen af nyt grej skal ske fordi det er umiddelbart anvendeligt for kunden, og derfor sker det også i tæt samarbejde med dem, som skal bruge det. Arbejdsmiljøudfordringerne skal klares, så det skåner medarbejderne. OG det skal være sjovt at udvikle.

På den måde er der kommet utallige nye produkter på banen over årene: En sugekop til kloakdæksler,

en skilteklodsløfter, Slope System til udlægning af tagpap på skråtage, en blok- og leca-løftetang til minigraver, små vogne til løft og transport af forskelligt grej, en hydraulisk kantstens-tang, en vinduesløfter, en sandafretter – og mange andre ting, som alle har til formål at forbedre arbejdsmiljøet og forhindre nedslidning.

Og mange flere er helt sikkert på vej.

AF PIA ENEMÆRKE BECKER
& MORTEN BROE BICHEL

Lidt ekstra info

Asp Produktudvikling A/S startede i 1994, og siden da har det handlet om hjælpemidler baseret på hydraulik og vakuumsug

Vagn og Simon er i gang med et generationsskifte i virksomheden. Det er gennemført om halvandet år

Produkterne udvikles løbende i samarbejde med brugerne – og både Vagn og Simon er friske på at løse alle nye udfordringer med løft eller håndtering. Bare ring!

Du kan se mere på hjemmesiden: <https://asp-produkt.dk/>

Hvor mange fejl
kan du finde
på billederne?

HVAD ER NU DET? 2 konkurrencefotos?

Ja, denne gang bringer vi to konkurrencefotos i vores 'find fejl-konkurrence', og den skarpsindige læser vil bemærke, at det ene foto har været bragt før – nemlig i sidste nummer af Under Hjelmene. Og hvorfor nu det?

Jo, vi har som sædvanlig modtaget en stribe besvarelser på konkurrencen i sidste nummer, men flere af dem var ulæselige eller blot overstrøet med tilfældige pile eller cirkler, så det nærmest var umuligt at tyde, hvad det var, besvarelsen egentlig gik ud på. Andre var præget af forslag til forskønnelse

og dekoration – og tilsvarende kreative påhit. Og det er jo alt sammen meget sjovt, men da det er konkrete arbejdsmiljøproblemer, som man skal have i kikkerten i sin besvarelse, så visker vi lige tavlen ren. Til gengæld sætter vi to hovedpræmier på højkant (Jeps: 2 x iPad, 2 x tasker og 2 x T-shirt). Alt andet ville jo være snyd fra vores side.

Det er også helt i orden, hvis man vælger at indsende svar til begge konkurrencer – og dermed deltager med en dobbelt-chance. Det eneste er: Vi skal kunne læse dine svar, og det skal handle om de arbejdsmiljøproblemer, du ser i fotoet.

Lad os høre fra dig 😊.

Alle kan deltage i konkurrencen og blive de heldige vindere af de flotte præmier

1. præmie: En iPad, en lækker Under Hjelmene-taske og en t-shirt.

Blandt de øvrige besvarelser trækker vi lod om Under Hjelmene-tasker og t-shirts.

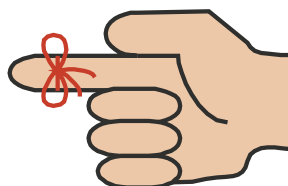

SÅDAN DELTAGER DU:

- 1 Kig godt på billedet!
- 2 Sæt ring rundt om de steder, hvor du mener, der er noget galt og kommentér gerne.
- 3 Ta' et billede og send en MMS til 27 89 72 00. Du skal også lave en liste med en forklaring på, hvad der er galt på billedet.

HUSK Vi skal også have dit navn og adresse, så vi kan sende en eventuel præmie til dig.

HUSK OGSÅ Vi skal have dit svar senest den 12. oktober 2021.

Lad konkurrencen begynde!

Et foto af en vinder

Det var Signe Mønsted Knudsen fra Odense, der fik leveret en række knivskarpe svar til sidste nummer af Under Hjelmene. For nogle måneder siden modtog hun så sin præmie (iPad, Under Hjelmene taske og T-shirt), og kvitterede med dette foto. Endnu engang tillykke til Signe, og lad det endelig være en opfordring til at deltage i konkurrencen i dette nummer – som jo har en indbygget dobbelt-chance for at vinde.

Og hvis man virkelig er en konkurrence-haj, så skulle man måske også ligge kigge på opslagstavlen på side 3 her i avisen. Der har vi minsandten også sat en præmie på højkant, hvis man kan bidrage med nogle gode forslag til anbrugning af beton-elementer.

Vi elsker alle de gode svar, som I sender til os, og præmierne er jo heller ikke så tosset, hvis man skulle være så heldig 😊.

Vi viser også lige Signes svar på opgaven igen – blot til inspiration.

Det er dagslys på billedet – men hvad med årstiden (?) der kunne være brug for lys og inddækning m.m.

Gad vide om det her stillads (også) er tiltænkt at skulle fungere som støtte for muren med de "mystiske" brædder som stikker ud her

Stillads opbygning både med hensyn til manglende stabilitet og søk og adgangsveje og sparkelister – kort sagt det hele!

Affaldshåndtering – sortering af bl.a. isoleringsmateriale og mursten o.s.v.

Hvis det er hvad jeg synes det ligner (?) en sav/håndværktøj, som hænger i en ledning ud af vinduet!

Adgangsveje – der ligger treller og brædder og mursten og det er i det hele taget ujævnt og ligger alt muligt man kan falde over eller ramle ind i – det roder helt vildt!